

Димитър (Димо) Вълчев Хранов

Роден е на 12 август 1845 г. в гр. Лясковец, Търновски санджак, където получава и основното си образование. По-късно става учител в родния си град, а след това в гр. Разград.

Любовта му към знанието обаче не му дава покой и го отвежда в гр. Кражевац, Хърватско, където завършва средното си образование, а след това следва висше в гр. Табор в Чехия. Там земеделска академия учат заедно с Михалаки Георгиев.

Завършвайки образованието си в странство, той минава с кораб през 1873 г. покрай Видин и слиза на пристанището, за да се видят със своя приятел Михалаки. Местни граждани и общественици се запознават с него и го поканват да остане като учител в класното училище в града. Перспективата да остане в един от най-големите тогава български градове на Дунава, го съблазнява и той приема направеното предложение. В продължение на две учебни години той преподава немски, турски езици и черковно пеене в класното училище. С преподаването си младият образован и ерудиран учител бързо спечелва доверието на видинските граждани и първенци и според един документ от 20 декември с. г. училищното настоятелство решава да му възложат надзорни функции по отношение на учителите от девическото училище.

Заедно с пряката си училищна и читалищна дейност Димитър Хранов по време на учителстването си във Видин издава и редактира първото българско земеделско списание „Ступан“. Първият брой на това списание излиза на 1 януари 1874 г.

На 10 юни 1875 г. на заседанието на училищното настоятелство Димитър Хранов заявява, че „повече няма да учителства“. Напуска Видин и заминава за Букурещ, където с Любен Каравелов работят заедно и са съсобственици на печатница.

През Освободителната Руско-турска война 1877/78 г. той е преводач в щаба на генерал Гурко, като го следва през цялото време и оставя ценни мемоари за събитията. За участието си във войната е награден с руски военни ордени.

След Освобождението като сътрудник на генерал-губернатора на Източна Румелия участва в изработването на Органичния устав (Конституцията) на областта. През 1879 служи в дипломатическия отдел, после става дипломатически агент (посланик) в Белград, от 1885 г. деловодител на учебното дело в Македония при Българската екзархия до 1893 г. През 1893/96 е избран за народен представител. Д. Хранов е един от основателите на големия български вестник „Мир“, излизал в продължение на много години. Автор е на „Нравоучение“ за I курс и „Първи французко-български словарь“.

За заслугите си към Видин е удостоен със званието почетен гражданин на гр. Видин.

Умира през 1932 г.

{loadposition user28}